

consensu Superiorissae pro dispensatione super votis simplicibus obedientiae et paupertatis — firmiter remanente voto castitatis — quod interdum dispensando commutatur, ad nuptias contrahendas, in Sacramentalem Confessionem, vel in alia opera pia, uti jam notavimus, pro viris.

Sin autem Sodalis sit votorum solemnium professa, tunc implorat *facultatem e claustro egrediendi*, et in saeculum commorandi, sive ad tempus sive perpetuo — et S. Congregatio, examinatis examinandis, benigne etiam indulget; impositis conditionibus *speciei* convenientibus.

Quid si Marte proprio, ante dispensationem, vel licentiam a S. Congr. consecutam, Professa Claustum deserat? In censuras incurrit, et est punienda ad formam juris. — *De jure pract. Regular., III. 3. 3. p. 201 — III. 3. 2., p. 205 et seqq.* — Tamen Superiorissae cum suo Consilio non possunt condere processum; quia nequeunt emittere Sententiam: sed cognita incorregibilitate, et deliberata expulsionem, omnia ad S. Sedem deducere debent: et ab ea expectare iudicium. Solummodo in casu gravis scandali exterioris, Episcopo loci approbante, Soror statim est dimittenda. *Normae n. 198.* Postea tamen confirmatio dimissionis, et dispensatio super votis simplicibus a S. Congre-

gatione petenda est, eo modo, quo absolutio a censuris, et condonatio a poenis incursis, ab eadem impetranda.

§ 10.

De Constitutione Instituti.

Delibatis paucis de Domo Monialium: De Novitiatu: De Postulantibus: De Votis Obedientiae, Paupertatis, et Castitatis: de dispensationibus, dimissionibus et facultate de Claustro egrediendi: aliquid nunc est dicendum *De Constitutione* et regimine Instituti.

Primum neminem praeterit in quolibet Instituto etiam Monialium, adesse debere Superiorissas quae regant, et Alumnas quae obediant. Quaeenam autem illae sint; quonam nomine decorentur; quonam auctoritate ac jurisdictione gaudeant, *ex Statutis respectivis est desumendum*: eo modo, quo Alumnarum jura, onera et privilegia ex his cognoscere facile est. Hic nonnulla observanda.

§ 11.

De Capitulis.

In Capitulis Generalibus agitur in primis de Electione Superiorissae, uti Moderatricis Sodalitatis: et tractantur in his negotia graviora Instituti. Si Capitula sint *Provincialia* de rebus totius Provinciae disputatur: sin denique *Conventualia* Domus relativae disquisitio tenetur.

A quonam Capitula sint convocanda: quo tempore; quinam ad ea accedere possint, ac ferre suffragium; et alia hujusmodi, etiam a Constitutionibus cujuscumque Congregationis est depromendum: ex iisdem eruendum qua auctoritate et jurisdictione fruatur Moderatrix generalis: quae ei liceant, quae non, ex gr. plura officia sibi cumulare non potest. Quatenam jura competant Consiliariis vel assistentibus generalibus: quatenam Provincialibus, et Conventualibus Superiorissis: quid pertineat ad Magistram Novitiarum: quid denique ad simplices Moniales et Sorores.

Haec dumtaxat notamus, quod si agatur de convocatione *Capituli extraordinarii*, S. Con-

gregationis licentia est requirenda; quam illa concedit, designans ordinem, regulas, ac conditiones a Praeside Capituli servandas.

§ 12.

*De Episcopis quoad Instituta Monialium,
sive Dioecesana, sive Pontificia.*

In *Capitulis Dioecesanis* vel per se, vel per Delegatum praesidentiam habet Episcopus, et peractam electionem confirmare vel rescindere integrum ipsi est pro conscientiae officio. *Bulla Conditae p. 1. n. IX.*

Non potest tamen approbatas Sodalitates extinguere nisi gravibus de causis. *Cit. Bul. n. VI.* et si Sodalitas ad alias Dioeceses est prorogata, nisi consentientibus Episcopis singulis. *Cit. Bul. n. V.*

Ei facta est potestas Domos invisendi, atque cognoscendi rationes oeconomicas, *loc. cit. n. X.*

In spiritualibus denique Episcopo — *in dictis Institutis Dioecesanis* — competit quod ei convenit relate ad alios suae Dioecesis fideles.

§ 13.

Quid in Institutis Pontificiis.

In hisce Episcopus Generalia Capitula praesidet tamquam Delegatus Apostolicus. *Bulla Conditae, p. 11. n. 1.*

Tamen non potest immutare Constitutiones a Sede Apostolica approbatas — *loc. cit. p. 11. n. 2* — neque dispensare super aetate et annis Professionis pro Superiorissa Generali requisitis; neque ipsam dimittere ab Instituto; nequidem eiusdem regimen mutare ac temperare — *loc. cit. p. 11. n. 2.*

Relate vero ad administrationem bonorum, quibus sodalitia singula potiuntur, *Episcopi non est facultas rationem quamcumque exigere:* si excipias ea bona, quae ad Dei cultum sint tributa, vel in beneficentiam impendenda, — *loc. cit. p. 11. n. IX. XI.*

Ipsi Episcopo, datum est jus invisendi templa, sacraria, oratoria publica: omnia denique, quae ad Magisteria Religionis, et ad bonos mores sive directe, sive indirecte relationem habeant, *loc. cit. n. X. XI.*

Singulae Alumnae sane, ad *Forum internum* quod attinet, Episcopi potestati subsunt: in foro

externo autem eidem subsunt, in id quod spectat ad censuras, ceterosque casus summo Pontifici non reservatos, *loc. cit. p. 11. n. V.*

Episcopo eidem tributa est a jure facultas — Sacerdotes a sacris, a *Confessionibus*, sive *Ordinarios*, sive *extraordinarios*, designare: Sacramentorum dispensationem statuere; et hoc pro Sodalitatibus *Dioecesanis*, PARITER AC PRO CETERIS. — *Bull. Conditae, p. 1. n. XI.* Nihilominus — *quoties sorores in aliqua publica ecclesia confessionem suam peragunt, apud quemcumque Sacerdotem ab Episcopo approbatum confiteri poterunt. NORMAE in approb. Institut. Votorum simplicium. n. 149.* Et hoc est conforme doctrinae S. Congregationis Episc. et Regul. — a qua fuit quaesitum — utrum pro Sororibus communiter, sed extra claustra degentibus, addictis operibus Charitatis externis, sit applicanda juris dispositio circa *triennem Confessariorum mutationem* — sub die 22 aprilis 1872, ipsa reposuit — *Sorores de quibus agitur, posse peragere extra suam propriam domum sacramentalem Confessionem penes quemcumque Confessarium ab Ordinario approbatum.*

Reprehensione denique dignum, si quid Episcopus forte offenderit, ne decernat illico; sed Moderatores, uti prospiciant, moneat; qui si

neglexerint, ipse per se consulat: et si quid in contrarium suae auctoritati in agendis, inveniet, ad Sedem Apostolicam fidenter recurrat.

Quibus omnibus breviter praenotatis, mihi videtur usque adhuc *specialia* et necessaria, quae Moniales attinent, delibasse: namque in Statutis respectivis cetera omnia facillime desumi possint. Satis.

LAUS DEO
ET DEIPARAE IMMACULATAE.

INDEX CAP. ET PARAGR.

NONNULLA DOCTORUM JUDICIA RECENSENTUR *Pag.* 3

PRAEMITTENDA 11

1.

De Bulla Conditae 12

2.

De Constitutionibus Summorum Pontificum quoad Regulares 22

Cap. I.

DE NOVITIIS IN INSTITUTIS VOTORUM SIMPLICIUM

§ 1.

De Domo Novitiatus 24